

dS De
Standaard**De Standaard**

Date: 29-01-2024

Page: 28

Periodicity: Daily

Journalist: -

Circulation: 71590

Audience: 457199

Size: 568 cm²

Het einde van de vette gokjaren

KANSSPELEN De Gouden Eeuw van de gokindustrie, gekenmerkt door deregulering en explosieve groei, duurde nog geen vijftien jaar. De nieuwe, verstrengde kansspelwet maakt er gelukkig een einde aan, stelt Bram Constandt.

Bram Constandt

Professor
sportmanagement
en gokexpert
(UGent).

Na vijf jaar voorbereiding en ondanks aanhoudend gelobby werd de langverwachte en broodnodige nieuwe kansspelwet afgelopen donderdag goedgekeurd in de Kamer. Onder impuls van Groen-kamerlid Stefaan Van Hecke worden belangrijke stappen gezet in de strijd tegen gokschade. De minimumleeftijd voor alle kansspelen wordt verhoogd naar 21 jaar, er komt een verbod op bonussen als lokmiddel en het vorig jaar door voormalig minister van Justitie Vincent Van Quickenborne (Open VLD) ingevoerde gokreclameverbod wordt sterker wettelijk verankerd. Het geheel van

die maatregelen brengt een grote maatschappelijke winst met zich mee.

De vorige kansspelwet was dringend aan actualisering toe. Die wet dateerde van 2010 en was geschreven voor de doorbraak van de smartphone. Met die smartphone had iedereen de facto een gokkantoor in de broekzak.

Kanalisatie is mislukt

De kansspelwet van 2010 opende en legaliseerde de online kansspelmarkt. Eerder dan de geopperde kanalisatie naar het zogeheten veilige aanbod, volgde er vooral een enorme groei van de kansspelmarkt. De winst van de gokindustrie was het enige dat echt gekanaliseerd werd. De maatschappelijke kost van gokken groeide en werd afgewenteld op de samenleving. De laatste vijf jaar alleen al verdubbelde het aantal gokkers in België. Tegelijkertijd kreunt de zorg onder steeds meer gokverslavingen. Ook de gokindustrie wist dat die situatie niet langer houdbaar was, maar weerde zich sterk tegen meer regulering.

De industrie stelt dat ze zelf het beste weet hoe zich te reguleren. Dat doet ze nu vooral door de gokconsument te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid. Weg met betutteling. Gok verantwoord, gok met mate. Dat is het dominante credo.

Verslavingsexperts gruwen van die zelfregulering, omdat het de verantwoordelijkheid afschuift naar de individuele consument terwijl verslaving ten dele het onderliggende verdienmodel is. In andere landen is zelfregulering ook bijzonder ineffectief en zelfs gevaarlijk gebleken. Het is als het ware vragen aan de tabaksindustrie om een veilige, gezonde sigaret te ontwikkelen en daar vooral geen beperkingen aan te koppelen. Experts zien veel gelijkenissen tussen gokken en roken en hun respectievelijke lobby's. Beide producten zijn bijzonder verslavend, met dien verstande dat gokverslaving vaak meer verborgen is en er nog steeds een groot stigma op rust. Je ziet het vaak niet aan mensen en je kunt er mee blijven functioneren in de samenleving, althans tot een bepaald moment.

Krasbiljetten

Komt er met de wet een vlucht naar het onveilige, illegale circuit, zoals de gokindustrie ons voorhoudt? Dat lijkt onwaarschijnlijk. Legaal gokken wordt niet verboden, alleen sterker gereguleerd. Wanneer je op zoek gaat naar online kansspelen, kom je via zoekmachines nog altijd bij gokbedrijven met een Belgische licentie terecht. Wie laat er daarnaast zijn betaalgegevens achter bij een louche website zonder .be-extensie? De groei van de illegale gokmarkt is ook gestuwd door de alomtegenwoordigheid en ongebreidelde promotie van legaal gokken via reclame. Hoe zichtbaarder, populairder en normaler gokken overal werd, hoe interessanter voor criminele syndicaten om op illegaal gokken in te zetten. Geïnteresseerden waren er ondertussen toch genoeg.

Stefaan Van Hecke ziet de nieuwe kansspelwet als het sluitstuk van de

eerste van drie werven. Ook de loterijspelen en de Kansspelcommissie moeten volgens hem respectievelijk meer gereguleerd en versterkt worden. Daar valt zeker iets voor te zeggen. De kansspelen van de Nationale Loterij vallen onder de nieuwe kansspelwet, maar hun loterijproducten en de populaire en toegankelijke krasbiljetten doen dat niet. Ook op loterijvlak moeten we zeker jongeren beter beschermen. De Kansspelcommissie is op papier de waakhond van de gokindustrie. Ze handelt in de praktijk evenwel vaak meer als diens belangenvereniging en woordvoerder. Een sterke regulator is nochtans noodzakelijk, want zonder handhaving blijft elke wet een tandeloos instrument.

De nieuwe kansspelwet zorgt mee voor het einde van een relatief kort maar erg zichtbaar tijdperk. De symbolische Gouden Eeuw van de gokindustrie, gekenmerkt door deregulering en explosieve groei, duurde nog geen vijftien jaar. Die periode was

De Kansspelcommissie is op papier de waakhond van de gokindustrie, maar handelt in de praktijk vaak meer als diens belangenvereniging en woordvoerder

evenwel bijzonder lucratief. Door fiscale spitsvondigheid vloeide slechts een fractie van de winst naar de staatskas. De consument wordt dankzij de geactualiseerde wet beter beschermd. Het klopt dat er daarnaast veel werk op de plank blijft liggen, maar het ingeslagen pad van meer regulering is vanuit maatschappelijk oogpunt het goede. Het valt alleen te hopen dat de volgende stap opnieuw geen vijf jaar tijd in beslag neemt.

Hoe zichtbaarder gokken werd, hoe interessanter voor criminelen om op illegaal gokken in te zetten. © id